

Reta Diservo, 31 oktobro 2021

2 Timoteo 3:14-4:5

Psalmo 119:105

Luko 21:33

Marko 12:28-34

Karaj gefratoj

Okaze de tiu tago de la Reformacio, estas ĝojo denove alparoli vin.

Same estis ĝojo ĉi-somere revidi kelkajn inter vi, kaj mi esperas revidi pliajn venontan someron en Hungario.

Antaŭ pli ol 5 jarcentoj ekestis tiu moviĝo de la okcidenta Eklezio el kiu rezultis pluraj reformoj, kaj bedaŭrinde kun disiĝo de la kristana komunumo, la tri protestantaj reformoj, la luterana, la "reformita" kaj la radikala, kaj ankaŭ la du aliaj, la anglikana kaj la katolika en Trento. En la daŭro de la jarcentoj, ĉiuj evoluis, ĉu dise, ĉu maldise. Kvankam ĉiuj asertas la aŭtoritaton de la Bibliaj tekstoj, tio estas laŭ diversaj komprenoj kaj interpretoj. Rezulto estas multaj konfesioj.

Tiu fenomeno estas ampleksiĝinta en Usono. Pluraj gvidlibroj aperis por indiki, kiu Eklezio, kiu komunumo plej konvenas al vi. Ili atribuas kriteriojn por helpi al la elekto. Inter ili estas tiu de la aŭtoritato plej supera, inter tri punktoj : Skriboj, Tradicio kaj sperto. Ili indikas ordon de graveco de tiuj kriterioj por ĉiu konfesio.

Vi ĉiuj jam aŭdis pri la slogano de la protestanta Reformacio, nome *Sola gratia, sola fide, sola Scriptura, Solus Christus kaj Soli Deo gloria* : nur per graco, nur per fido, nur per la Skribo, nur tra Kristo kaj nur por la gloro de Dio.

Vorto, Parolo, Skribo, ĉu tiuj ĉi terminoj estas ekvivalentaj ? Parte jes, parte ne. Tie ankaŭ estas diskutoj. Kelkaj diras ke la Skriboj, nome la Biblio, estas la Parolo de Dio, laŭvorte. Aliaj diras ke ili entenas la Parolon de Dio tra la vortoj de la inspiritaj homaj aŭtoroj. Pliaj diras ke ili estas la atesto de homoj, de la spertoj de homoj kiuj rakontas siajn rilatojn al Dio. Ĉiuj almenaŭ parte pravas. Notendas ke la Biblia teksto estas tre varia. Simpla aserto pri ĝi ne validas.

La rilatoj inter la tri menciitaj aŭtoritatoj estas pli komplikaj ol oni povas supozi.

Ekzemple, kiu fiksas la kanonon, la liston de la retenitaj tekstoj, se ne la Tradicio, la Eklezio, sed ankaŭ la juda komunumo ? Inverse, la diraĵoj de la Eklezio, de ĉiu tradicio, estas ĉiam validigita per la Skriboj. Dank' al la Eklezio, la Skriboj alvenis ĝis ni, estis kopiita, tradukita, klarigita.

Kio validigas en mia vivo la Parolon, la Skribojn, se ne la persona spirita sperto, kiel diras Kalvino (Jean Calvin), la "interna atesto de la Sankta Spirito" ? Sed samtempe, la promesoj de la "Vorto de Dio" kuraĝigas nin, certigas nin, kiam la vivo senesperigas nin. Same kiam ni spertas la benon de Dio.

Apud tiuj, mi ankaŭ vidas aliaj eblajn fontojn de aŭtoritato, kiuj povas aspekti pli nuntempaj, nome la racio kaj la naturo. Ĉu vi neniam aŭdis argumentojn kontraŭ la fido kiu sin apogas sur tiuj du ?

Sed, la fido estas plene racia, malgraŭ la asertoj. Per la racio oni povas legitime esplori la Biblion, kompreni ĝin kaj ĝiajn kuntekstojn. Kaj la Bibliaj tekstoj povas kompletigi, relativigi kelkajn poziciojn supozatajn raciaj, kaj klarigi nian mondon.

La naturo, aŭ el alia vidpunkto la kreitaro, fakte atestas pri Dio, se oni saĝe kaj eĉ estetike rigardas ĝin. Kaj belaj tekstoj en la Biblio priskribas ĝin.

Kial do "*Sola Scriptura*" ? Kial Lutero diris antaŭ la dieto en Worms : *Pruvu al mi per la Skriboj* ?

Ni rigardu al tiuj versikloj el la dua epistolo à Timoteo. Kelkaj diras ke tiu teksto ne estas rekte de Paŭlo. Fakte, tio ne tre gravas. La Eklezio agnoskas ĝin kiel parto de tutaĵo kies logikon ni harmoniu.

La 16a versiklo de la 3a ĉapitro estas grava en la uzo kaj kompreno de la Biblio ene de sia kunteksto.

Notindaj tamen estas variaĵoj en la traduko. Nia Esperanta traduka de la Londona Biblia Komitato elektis la minoritatan tradukmanieron : *Ĉiu skribaĵo inspirita de Dio estas ankaŭ ktp.* Sed la plejmulto tradukas jene, vi kontrolu en via lingvo : *Ĉiu skribaĵo estas inspirita de Dio kaj ktp.* En tiu tempo ne estis dubo ke la skribo, t.e. nia Malnova Testamento, la hebreaj tekstoj, estis inspirita de Dio. En la posta tempo, la Eklezio plivastigis la signifon ankaŭ al la Nova Testamento, al la tekstoj de la apostoloj. La plej ofta traduko insistas pri la inspireco de la Sanktaj Skriboj kaj pri la konsekvenco, la utilo de ili. La malofta povus supozigi ke oni trovas inter la Skriboj kelkajn ne inspiritajn tekstojn, aŭ simple disigi la Skribon de la ceteraj tiutempaj "profanaj".

La Skribo, do nun nia Biblio, estas do utila por instruo, por admono, por korekto, por disciplino, cele al perfekteco, al bona laboro.

Niaj Skriboj estis inspiritaj de Dio tra homaj aŭtoroj cele al la homoj, por instruo, admono, korekto, disciplino, perfekteco kaj agado.

La antaŭaj versikloj donas ankaŭ gravan indikon. Tiun tekston, tiujn vortojn ni ricevis. Aliaj transdonis ĝin al ni. La kredanta komunumo havas gravan rolon en ĝia plutransdono. Eĉ kiam konvertiĝo okazas per rekta agado de la Sankta Spirito, la alireblon al la teksto permesis la laboro de la kristanoj ie iam, gvidataj de la Spirito.

La finaj versikloj de tiu peco donas tiun respondecon al ĉiu atestanto pri Jesuo Kristo : *Prediku la Vorton, insistu ĝustatempe, malĝustatempe, konvinku, admonu, konsilu, en ĉia pacienco kaj instruado.*

La proklamo de la savo per Jesuo Kristo estas la tasko de la tuta Eklezio, kaj la vortojn kiujn ŝi devas proklami devenas ĝuste de la Skribo.

La Skribo venas el Dio per la Spirito kaj kondukas, montras al Jesuo Kristo por la savo de la homaro, de la mondo.

Tiu, kiun konvinkis la Spirito pri ties peko, kiun la Spirito kondukis al konvertiĝo, estas vokita al nova vivo, al bona laboro kaj al atesto pri tiu agado, en la lumo de la Biblio.

La meditado de tiu Skribo, ĝia pristudado, perfektigas en la praktika kompreno de la spirita vivo. Tia enprofundiĝo en la Skribo evitas la disvojiĝon, la jukantajn orelojn de la postaj versikloj.

Kiel diras la citita 105a versiklo de la 119a psalmo : *Via vorto estas lumilo por miaj piedoj, kaj lumo por mia vojo.*

Neniu kiu venas el Dio povas kontraŭdiri kion ni trovas en tiu Skribo kiam ni bone studas, meditas kaj ensorbas ĝin.

Ne la sola, sed la kerna, funda aŭtoritato de la fido estas la Sanktaj Skriboj. Ĝi staras sola en tio ke neniu alia aŭtoritato estas supera al ĝi, kvankam ĝi dialogas kun aliaj fontoj, aŭtoritatoj. Tiuj aliaj

fontoj, aŭtoritatoj sub la lumo de la sankta teksto povas ankaŭ lumigi ĝin, sed per la Sankta Spirito ĝi ĉiam konservas la lastan vorton.

Ni do ne neglektu la voĉon de la persona sperto, de la eklezia tradicio, de la observo de la kreaĵo, de la pensado de la racio por pli bone aŭskulti al la Sanktaj Skriboj. De Dio per la inspiro de la Sankta Spirito, ili celmontras al Kristo. Verkitaj de atestantaj homoj, ili estas adresitaj al ĉiu homo por savo kaj nova vivo.

En la evangelia perikopo de tiu Reformacia tago, oni trovas diskuton pri la kerno de la ordonoj de Dio, cele al la Regno de Dio, pri ĝusta meditado de la Skriboj, kaj la skribisto kaj Jesuo konsentas. Ne unuopa versiklo validas, sed la tuto havas signifon, resumeblan en la unu ordono duflanka. Kompreni ĉi tion signifas proksimecon al la Regno de Dio.

Mi havas alian impreson, ke tiu skribisto ne nur pro sia kompreno alproksimiĝis al la Regno de Dio, sed ankaŭ ĉar li alproksimiĝis al Jesuo Kristo, kiu efektivigis tiun Regnon per sia vivo, morto kaj releviĝo.

Kiun ajn signifon vi donas al ĝi, mi volas lasi al vi fine ĉi tiun versiklon el la Evangelio laŭ Luko :
La ĉielo kaj la tero forpasos, sed miaj vortoj ne forpasos.

Amen.